

UCHWAŁA Nr SO-7/0954/221/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 25 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy

Ostrowite za rok 2023 wraz z informacją o stanie mienia

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. w składzie:

Przewodnicząca: Anna Krzywińska

Członkowie: Renata Konowatek

Zofia Ligocka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Ostrowite sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2023 wraz z informacją o stanie mienia

opinię pozytywną

U z a s a d n i e

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za rok 2023 załączone do zarządzenia Wójta Gminy Nr 24/2024 z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Ostrowite za 2023 rok, przedłożone tut. Izbie wraz z informacją o stanie mienia komunalnego w dniu 28 marca 2024 r.

Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 rok uchwaloną w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, zmianami do niej, uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi sporządzonymi na dzień 31 grudnia 2023 roku.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną. W części opisowej sprawozdania Wójt zawarł informacje o realizacji dochodów z poszczególnych źródeł, w tym

dochodów z podatków i opłat, dochodów z majątku, dotacji i subwencji. Przedstawił skutki udzielonych ulg, zwolnień i umorzeń, rozłożenia na raty i odroczenia terminu płatności oraz obniżenia górnych stawek podatków. Wskazał stan zaległości oraz podjęte działania w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów.

W części odnoszącej się do wydatków, przy poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej, Wójt zamieścił objaśnienia dotyczące wykonania grup wydatków, w tym wydatków majątkowych. W części tabelarycznej sprawozdania przedstawiono kwoty planowanych i zrealizowanych dochodów oraz wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (tj. w podziale na działy, rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej) z wyodrębnieniem zadań bieżących i majątkowych. W oddzielnych tabelach przedstawiono plan i wykonanie dochodów wg źródeł ich powstania, realizację wydatków inwestycyjnych, dotacje udzielone z budżetu gminy, a także realizację wydatków w ramach funduszu sołeckiego. Szczegółowość sprawozdania odpowiada szczegółowości uchwalonego budżetu.

II. 1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Ostrowite za 2023 rok został wykonany z deficytem w wysokości 3.884.414,42 zł (przy planowanym deficycie w kwocie 4.275.090,48 zł), bowiem:

- a) dochody wykonano w wysokości 51.172.516,29 zł, co stanowi 94,25 % planu, z tego:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 28.992.281,60 zł, co stanowi 93,08% planu,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 22.180.234,69 zł, co stanowi 95,83% planu,
- b) wydatki wykonano w wysokości 55.056.930,71 zł, co stanowi 94,01% planu, z tego:
 - wydatki bieżące wykonano w wysokości 29.621.228,96 zł, co stanowi 90,66% planu,
 - wydatki majątkowe wykonano w wysokości 25.435.701,75 zł, co stanowi 98,23% planu.

2. Wynik operacyjny wykonania budżetu 2023 roku, stanowiący różnicę między dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi jest wartością ujemną i wynosi 628.947,36 zł (przy planowanym deficycie operacyjnym (-) 1.526.035,73 zł). Jednakże wykonane dochody bieżące powiększone o wolne środki są wyższe od wykonanych wydatków bieżących, a zatem spełniono wymogi art. 242 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Skład Orzekający zauważa, że wykonany deficyt operacyjny w 2023 roku spowodował, iż wskaźnik jednoroczny dla roku n-1 (2023 roku) kształtujący wskaźnik spłat zobowiązań z art. 243 ustawy o finansach publicznych wynosi 3,57% i będzie w następstwie przez kolejnych 7 lat kształtował ten wskaźnik na niskim poziomie, co wpływa na zdolność kredytową Gminy.

3. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody budżetu w kwocie 9.600.101,39 zł, w tym z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 4.342.963,00 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 1.122.680,04 zł oraz dysponowała wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 4.134.458,35 zł. Rozchody zrealizowano w kwocie 4.760.101,21 zł, w tym z tytułu spłaty kredytów i pożyczek w kwocie 2.112.212,00 zł oraz lokat na okres wykraczający poza rok budżetowy w kwocie 2.647.889,21 zł. Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.
4. Opiniowane sprawozdanie uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, a także zawiera informacje o finansowym stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich, a zatem spełnia wymóg wynikający z przepisu art. 269 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Jednocześnie, Skład Orzekający zwraca uwagę, aby przy uwzględnianiu w sprawozdaniu z wykonania budżetu stopnia zaawansowania realizacji programów wieloletnich, nie odnosić się wyłącznie do kwot wykonania z danego roku do planu danego roku, czy nawet do planu całego zadania wieloletniego, ale by poinformować również jakie kwoty zostały wydatkowane na dane przedsięwzięcie w latach poprzednich, ponieważ dopiero wtedy możliwa jest ocena przebiegu jego realizacji oraz stopień jego realizacji.
5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 ustalono, że na koniec okresu sprawozdawczego Gmina nie posiadała zobowiązań wymagalnych związanych z realizacją wydatków budżetu, a zobowiązania niewymagalne z tego tytułu stanowią kwotę 934.533,22 zł. W sprawozdaniu Wójt odniósł się do zobowiązań powstałych na koniec okresu sprawozdawczego.
6. Na podstawie sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiło 21.983.283,00 zł, co stanowiło 42,96% zrealizowanych dochodów budżetu.
7. Z danych zamieszczonych w sprawozdaniu wynika, że dochody uzyskane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz ze zwrotami kosztów upomnień i odsetkami (rozd. 90002) wyniosły 1.276.553,06 zł, natomiast wydatki na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (rozd. 90002) poniesiono w wysokości 1.308.650,24 zł. Gmina Ostrowite w 2023 roku dysponowała również środkami

stanowiącymi niewykorzystane w latach ubiegłych środki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 19.275,52 zł.

Z powyższego wynika, że uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat nie pokrywają w całości wydatków poniesionych na finansowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi rozdz. 90002 /Gospodarka odpadami/, o którym mowa w art. 6r ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

Skład Orzekający ustalił, że Rada Gminy Ostrowite podjęła uchwałę Nr XLIII/388/2021 w dniu 25 października 2021 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Należy zauważyć, że zaległości z tytułu nie wpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły na koniec 2023 roku 137.987,58 zł, a zobowiązania niewymagalne związane z gospodarką odpadami 4.782,00 zł i dotyczą: dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi.

W części opisowej sprawozdania zamieszczono informacje dot. uzyskanych dochodów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz poniesionych wydatków, w tym poinformowano o utworzeniu w gminie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz o wydatkach ponoszonych na jego utrzymanie, a także o wysokości w jakiej wykonano wydatki na odbiór i zagospodarowanie odpadów oraz na administrację.

Skład Orzekający zauważa, że w opiniowanym sprawozdaniu nie poinformowano czy poniesiono wydatki na edukację ekologiczną, a także czy z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi finansowano fakultatywne wydatki na: wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych oraz koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, utworzenie i utrzymanie punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami oraz na sfinansowanie kosztów usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, tj. wydatki o których mowa w art. 6r ust. 2a, 2aa i 2b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

8. Z analizy przedłożonego sprawozdania wynika, że poniesiono wydatki na opłacenie odsetek § 4560 w rozdz. 85295 /Pozostała działalność/ oraz w rozdz. 85516 /System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3/, a także w § 4580 w rozdz. 75023 /Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)/. W sprawozdaniu Wójt odniósł się do poniesienia wydatków (str. 20, 33 oraz 36 sprawozdania).

9. W sprawozdaniu poinformowano o dochodach uzyskanych na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska (dz. 900 rozdz. 90019 § 0690 w wysokości 8.490,81 zł) oraz o wydatkach poniesionych na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Z części opisowej sprawozdania wynika, że środki te przeznaczono na likwidację wyrobów zawierających azbest.

10. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie. Skład Orzekający zauważa, iż z przedłożonego sprawozdania wynika, że wystąpiły niespójności między częścią dot. Informacji o przebiegu realizacji przedsięwzięć za 2023 r. a uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2045 (po zmianach) gdyż:

- w sprawozdaniu wykazano zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 3051P w miejscowości Kania” z łącznymi nakładami w kwocie 22.000,00 zł, natomiast w WPF zaplanowano zadanie pod nazwą „Przebudowa drogi gminnej nr 78P w miejscowości Kania” z łącznymi nakładami w kwocie 60.020,00 zł,
- dla zadania pn. „Budowa infrastruktury technicznej i drogowej wraz z budową mariny w miejscowości Kosewo” w sprawozdaniu wykazano łączne nakłady w kwocie 2.089.680,00 zł, podczas gdy w WPF łączną kwotę wydatków dla tego zadania zaplanowano w wysokości 2.109.680,00 zł,
- łączne nakłady dla zadania pn. „Cyfrowa Gmina” (wydatki bieżące) wykazano w kwocie 102.204,00 zł, podczas gdy z WPF wynika kwota 36.896,68 zł.

III. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2023 r. i przedstawiono zmiany jakie wystąpiły w stanie mienia komunalnego w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. (tj. dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od dnia złożenia poprzedniej informacji). Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Gmina posiadała, jego wartość i przeznaczenie oraz zawiera dane o dochodach z majątku Gminy uzyskanych w tym okresie. Informacja o stanie majątku Gminy zawiera dane o środkach trwałych uzyskanych w wyniku realizacji inwestycji, wartości posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz zawiera informacje o majątku w inwestycjach rozpoczętych.

W ocenie Składu Orzekającego informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

(-) Anna Krzymińska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.